

Evaluering av nasjonal- og flerregional behandlingstjenester 2013

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. januar 2013.

Navn på tjenesten:	Nasjonal behandlingstjeneste for fotoferebehandling										
Lokalisering:	St. Olavs Hospital HF										
Tjenestens innhold: Det skal utarbeides en beskrivelse av innhold, formål og avgrensning for alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten.											
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Ja</th><th>Nei</th><th>Ikke oppgitt</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Er tjenestens innhold og formål tilstrekkelig beskrevet?</td><td></td><td>X</td><td></td></tr> </tbody> </table>					Ja	Nei	Ikke oppgitt	Er tjenestens innhold og formål tilstrekkelig beskrevet?		X	
	Ja	Nei	Ikke oppgitt								
Er tjenestens innhold og formål tilstrekkelig beskrevet?		X									
Kommentar: Tjenestens innhold og formål er ikke tilstrekkelig beskrevet i årsrapport. I og med at en nasjonal behandlingstjeneste i prinsippet er et behandlingsmonopol, er det viktig at andre deler av helsetjenesten vet hvilke pasienter som skal henvises til denne tjenesten. Ikke minst er det viktig at beskrivelsen av tjenesten gir tilfredsstillende informasjon til brukere og publikum. Av hensyn til helsetjenesten, helsepersonell og brukere av tjenesten, skal det utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) beregnet for publisering på nett. Denne skal beskrive tjenestens innhold og avgrensning, og hvorfor tjenesten er opprettet. Beskrivelsen skal være forståelig for brukergrupper og publikum generelt. Hovedoppgaven for nasjonale - og flerregionale behandlingstjenester er å drive høyspesialisert pasientbehandling. Tjenestene skal bare dekke den delen av behandlingen som omfatter diagnostikk eller behandling som krever den spisskompetansen som er etablert ved den nasjonale eller flerregionale behandlingstjenesten. Dette krever tydelige henvisningskriterier. Annen oppfølging av pasienten skal foregå i de øvrige delene av helsetjenesten. Samtidig forutsettes det at nasjonale og flerregionale behandlings-tjenester har et helhetlig perspektiv som omfatter hele sykdomsforløpet – ofte i et livsløpsperspektiv. Bare de helseforetak som er tillagt ansvar for en nasjonal eller flerregional behandlingstjeneste skal drive høyspesialisert pasientbehandling innenfor dette fagområdet. Beskrivelsen av tjenestens innhold må være tydelig på hvilket behandlingstilbud tjenesten skal ivareta.											

Tilgjengelighet:

Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal sørge for likeverdig tilgang til pasientbehandling av høy kvalitet.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er tjenesten likeverdig tilgjengelig ut fra antall nyhenvisninger fordelt pr region?	X		

Kommentar: Det var totalt 11 nyhenviste pasienter i 2013.

Som tilbakemelding på tidligere evaluering, kommenteres det at det er utarbeidet standardisert pasientforløp og betydelig redusert ventetid. Det varsles også at det vil bli en gjennomgang av henvisningskriterier i 2014.

Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgjengelighet. Dette gjøres ved at tjenesten gjøres kjent og at det etableres klare kriterier for henvisning og tilrettelagte dokumentasjonssystemer for å kunne avdekke og dokumentere eventuelle forskjeller i tilgjengelighet.

Flerregionale behandlingstjenester skal samarbeide om drift, analyse og rapportering av felles virksomhet for å sikre at de to tjenestene sammen gir et geografisk likeverdig tilbud.

Kompetansespredning, veiledning og rådgivning:

Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal sørge for veiledning, kunnskaps og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere, og bidra i relevant undervisning.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Driver tjenesten kompetansespredning, rådgivning og veiledning?		X	

Kommentar: I likhet med driftsåret 2012, rapporteres det om 2 timer undervisning i grunnutdanning til helsepersonell i egen region. Har egen nettside. Det er ikke utarbeidet plan for kompetansespredning.

I praksis drives ikke kompetansespredning. Direktoratet fastholder at tjenesten bør utarbeide en plan for kompetansespredning. Dette er en rasjonell metode for å kartlegge hvordan en kan dekke informasjonsbehovet og gjennomføring av kompetansespredning.

Det forventes at en nasjonal behandlingstjeneste driver spredning av forsknings- og behandlingsresultater og bidrar til implementering av nasjonale retningslinjer og ny kunnskap gjennom bl.a. deltagelse i undervisning innen eget fagområde. Ikke minst vil dette dreie seg om å spre kunnskap om diagnostikk, behandling og oppfølging av pasienter innenfor tjenestens ansvarsområde og om hvordan helsetjenesten i alle helseregioner kan underbygge og dra nytte av den nasjonale behandlingstjenesten. Dette gjøres bl.a. gjennom deltagelse i nasjonalt forankret arbeid, undervisning, informasjonsvirksomhet, publisering i medisinske tidsskrift, råd og veiledning til helsetjenesten, helsepersonell, pasienter, pårørende og befolkningen generelt. Dette er et systematisk arbeid som krever at det utarbeides en plan for

kompetansespredning.

Kvalitetssystem:

Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal etablere system for å overvåke og følge opp egne behandlingsresultater eksempelvis gjennom bruk av dokumentasjonssystemer, herunder kvalitetsregistre, biobanker mv

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke egne behandlingsresultater?		X	
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?		X	

Kommentar: Det opplyses at tjenesten er i startfasen med å etablere et eget kvalitetsregister.

Forskningsaktivitet:

Nasjonale behandlingstjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Deltar tjenesten i nasjonale eller internasjonale forskningsnettverk?			X

Kommentar: Det pågår 2 forskningsprosjekt tilknyttet tjenesten.

Med så lite pasientgrunnlag vil det være viktig at tjenesten deltar i faglig nettverk internasjonalt. Det fremgår at tjenesten følger opp ift internasjonale anbefalinger.

En sentralisering av behandlingen til ett eller to steder i landet skal bidra til bedre kvalitet på pasienttilbudet gjennom samling og nasjonal oppbygging av faglig spisskompetanse. Denne kompetansen skal bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert og som fremkommer gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer, medisinsk metodevurdering m.m. For en nasjonal behandlingstjeneste innebærer dette at en for eksempel driver forskning, etablerer og/eller deltar i faglig samarbeid/forskningsnettverk internasjonalt.

Resultatmål:

Nasjonale tjenester skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådd resultat. Resultatmål skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		
Kommentar: Det fremgår at tjenesten har utarbeidet effektmål. <i>Resultatmål utarbeides i på bakgrunn av beskrivelsen av tjenestens innhold. Dette kan eksempelvis være mål i forhold til likeverdig tilgjengelighet, kvalitet på og resultater av behandlingen, bedre kostnadseffektivitet og kunnskap og kompetansespredning.</i>			
Referansegruppe: <i>Det skal oppnevnes faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Oppgaver, sammensetning og funksjon er fastsatt i regelverk for ordningen.</i>			
	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?	X		
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X
Kommentar: Referansegruppen har godkjent årsrapport. Gruppen synes å fungere etter intensjonen. Gir konstruktiv tilbakemelding til tjenesten. <i>I henhold til regelverk skal årlig elektronisk rapportering fra nasjonale tjenester være forankret i de faglige referansegruppene før disse legges ut elektronisk. Referansegruppene er gitt eget mandat, skal godkjenne årsrapport og bidra til å sikre at de nasjonale tjenestene blir organisert og drevet i tråd med kriterier fastsatt i forskrift.</i>			
Helsedirektoratets vurdering og anbefaling: <i>Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.</i> Det vises til Helsedirektoratets tilbakemelding ifm årsrapportering for driftsåret 2012 og kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.			

Årsrapporten gir en svært begrenset beskrivelse av tjenestens innhold. Det er viktig at det utarbeides en god beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensing. I tillegg bør det utarbeides entydige henvisningskriterier.

Det er ikke rapportert at det drives kompetansespredning, rådgivning og veiledning til helsepersonell og pasienter i andre regioner. Dette er en oppgave for denne tjenesten og må følges opp.

Nasjonale behandlingstjenester skal ha system for å overvåke og dokumentere effekt av den behandling som tjenesten utfører. Av årsrapport fremgår det at dette arbeidet er iverksatt.

Det forutsettes at ovenstående anmerkninger blir fulgt opp.

Konklusjon: Anbefales videreført med disse kommentarer.

020514 arl